

KONEVITSA RY

JÄSENTIEDOTE 2/2015

Konevitsan ja Keiteleen kesää 2015

JÄSENTIEDOTE 2/2015 SYYSKUU 2015

Julkaisija Konevitsa ry.

- 3 Igumeni Aleksandr vierailee Joroisissa ja Varkaudessa
- 4 Konevitsan Jumalanäidin ikonin toisinto palasi saarelle 74 vuoden jälkeen
- 5 Jäsenemme fil.tri Juha Rikama 1930-2015
- 5 Pyhittäjä Arsenin kunniamerkkejä Konevitsa ry:n kunniajäsenille
- 6 Konevitsa kolahti ekakertalaiseen kävijään, Kaisa Paavilainen
- 10 Konevitsan talkooleirillä 2015, Pekka Sankilampi
- 14 Minkälainen otus on villisika? Pekka Sankilampi
- 15 Konevitsa-laivan remontti jatkuu
- 16 Konevitsa ry mukana ortodoksisilla kirkkopäivillä
- 17 Sanomalehti Lalli 26.7.1953: Pari suvista päivää Savossa, Kauko Taipale
- 21 Arsenin praasniekkaa Keiteleellä 11.-12.6.2015
- 23 Isä Kristoforin muisto elää Käkisalmissa

KONEVITSA RY:N HALLITUS 2015

**Heikki Jääskeläinen,
puheenjohtaja**

Soittajantie 3 L 85,
00420 Helsinki
045 8551885
heijaa@saunalahti.fi

**Jarmo Ihalainen,
sihteeri ja taloudenhoitaja**

Kauppakatu 19 C 18,
78200 Varkaus
040 747 5200
jarmo.ihalainen@ektenia.fi

Kirsi Fahler

Merivalkama 20 A 16,
02320 Espoo
040 744 6536
k.fahler@gmail.com

**Veikko Muuronen,
varapuheenjohtaja
pienryhmien jäsenmatkat**

Kivitaskunkatu 7,
53950 Lappeenranta
0400 865 814
veikko.muuronen@pp.inet.fi

Hannele Rannisto

Aunessalmenkatu 2,
34240 Kämenniemi
040 700 9949
hannele.rannisto@kolumbus.fi

Marja Rautava

Sölvenkuja 6,
78300 Varkaus
050 364 2189
marjakatariina@gmail.com

**Asta Rosenström-
Fortelius**

Punahilkantie 2 A 1,
00820 Helsinki
044 31 33 740
asta.rosenstrom@gmail.com

Igumeni Aleksandr (Arva).

Igumeni Aleksandr vierailee Joroisissa ja Varkaudessa

Konevitsan luostarin johtaja, igumeni Aleksandr vieraillee 3.-4. lokakuuta Joroisissa ja Varkaudessa. Varkauden seurakunnan kirkkoherran isä Bogdanin kanssa hän toimittaa liturgian Joroisissa Georgios Voittajan tsasounassa lauantaina 3.10. klo 9, Varkauden ortodoksisessa kirkossa vigilian lauantaina 3.10. klo 17 ja liturgian sunnuntaina 4.10. klo 9.

Liturgioiden jälkeisillä kirkkokahveilla Joroisissa ja Varkaudessa igumeni Aleksandr kertoo Konevitsan luostarista. Mukana on myös Konevitsa ry:n hallituksen jäseniä.

Tervetuloa kauempaakin! Ajomatka esimerkiksi Helsingistä Joroisiin ja Varkauteen kestää noin 3 tuntia 30 minuuttia, Lappeenrannasta 2 tuntia 45 minuuttia ja Kuopiosta alle tunnin.

Georgios Voittajan kirkon käyntiosoite on Kaitaistentie 345, Kaitainen (josta kääntyy Georgios Voittajan tie, osoite Georgios Voittajan tie 49). Kristuksen taivaaseen astumisen muistolle pyhitetyn kirkon osoite Varkaudessa on Relanderinkatu 5.

Tihvinän ja Ladjnopolen piispa Mstislav kohotti ikonin kaikkien nähtäväksi luostarin laiturilla.

Konevitsan Jumalanäidin ikonin toisinto palasi saarelle 74 vuoden jälkeen

Neuvostoliiton miehitettyä Konevitsan saaren 1941 sotilaat määrättiin hävittämään luostarin ikoneja. Kuitenkin yksi upseereista, Viktor Vasiljevits Sharov otti omin luvuin talteen Konevitsan skiitasta Konevitsan Jumalanäidin ikonin toisinnon.

Viktor Sharov piilotti ikonia kotinsa ruokakomerossa, kunnes se löydettiin talon suursiivouksen yhteydessä. Vuonna 2001 Sharov luovutti ikonin tuntemalleen papille Sergei Fedorovits Ponomareville. Yhdessä he kääntyivät Oranienbaumissa, Lomonosovissa toimivan Pyhän Spiridonin kirkon kirkkoherran Oleg Emelianenkon puoleen. Ikoni kunnostettiin ja se sijoitettiin Pyhän Spiridonin kirkkoon.

Loppuvuodesta 2014 kaksi pyhiinvaeltajaa Pyhän Spiridonin kirkosta kävi Konevitsassa. He kertoivat veljille kirkossaan olevasta Konevitsan Jumalanäidin ikonista. Joulukuussa igumeni Aleksandr osallistui Pyhän

Spiridonin kirkon praasniekkaan, jonka aikana sovittiin, että ikoni palautetaan Konevitsan luostariin ja että siitä tehdään toisinto ikonia säilyttäneeseen Pyhän Spiridonin kirkkoon.

Oranienbaumissa 21.7. vietetyn liturgian jälkeen Pietarin ja Laatokan metropoliitta Varsonofi luovutti ikonin Viipurin ja Käsisalmen piispa Ignatille. 21.-24.7. ikoni oli kumarrettavana Konevitsan Pietarin podvorissa. 24. kesäkuuta ikoni jatkoi matkaansa podvorin esimiehen, isä Davidin kanssa Sortanlahteen ja sieltä katamaraanilla Konevitsan saarelle. Joukko Konevitsa ry:n jäseniä sai kunnian matkustaa Pyhittäjä Arsenin juhlaan ikonin kanssa samassa lavassa.

Konevitsalaisen Jumalanäidin ikonin toisinnon 74 vuotta kestänyt evakkomatka sai onnellisen päätöksen.

Jäsenemme fil.tri Juha Rikama 1930-2015

Juha Rikama vuosikokouksessa 7.2.2015.

Kansakoulunsa Konevitsan saarella aloittanut äidinkielen ja kirjallisuuden opettaja, filosofian tohtori Juha Rikama kuoli Vantaalla 6. huhtikuuta.

Helsingissä syntyneenä ja elämäntyönsä Pieksämäellä, Vaasassa ja Vantaalla tehneenä hän piti itseään myös pyhäjärveläisenä ja konevitsalaisena.

Yhdistyksemme pitkäaikaisena jäsenenä hän osallistui vielä 7. helmikuuta vuosikokouksemme. Tuolloin hän muisteli koulun aloittamistaan Konevitsassa. Hänen isänsä toimi mm. Laatokan meripuolustuksen Kanaksen lohkon komentajana.

Juha Rikama kirjoitti Konevitsasta isästään kirjoittamassaan kirjassa *Eversti: Isästäni ja isälleni* vuonna 2007. Kolme vuotta aikaisemmin hän oli väitellyt tohtoriksi kirjallisuuden opetuksesta lukiossa.

Iankaikkinen muisto!

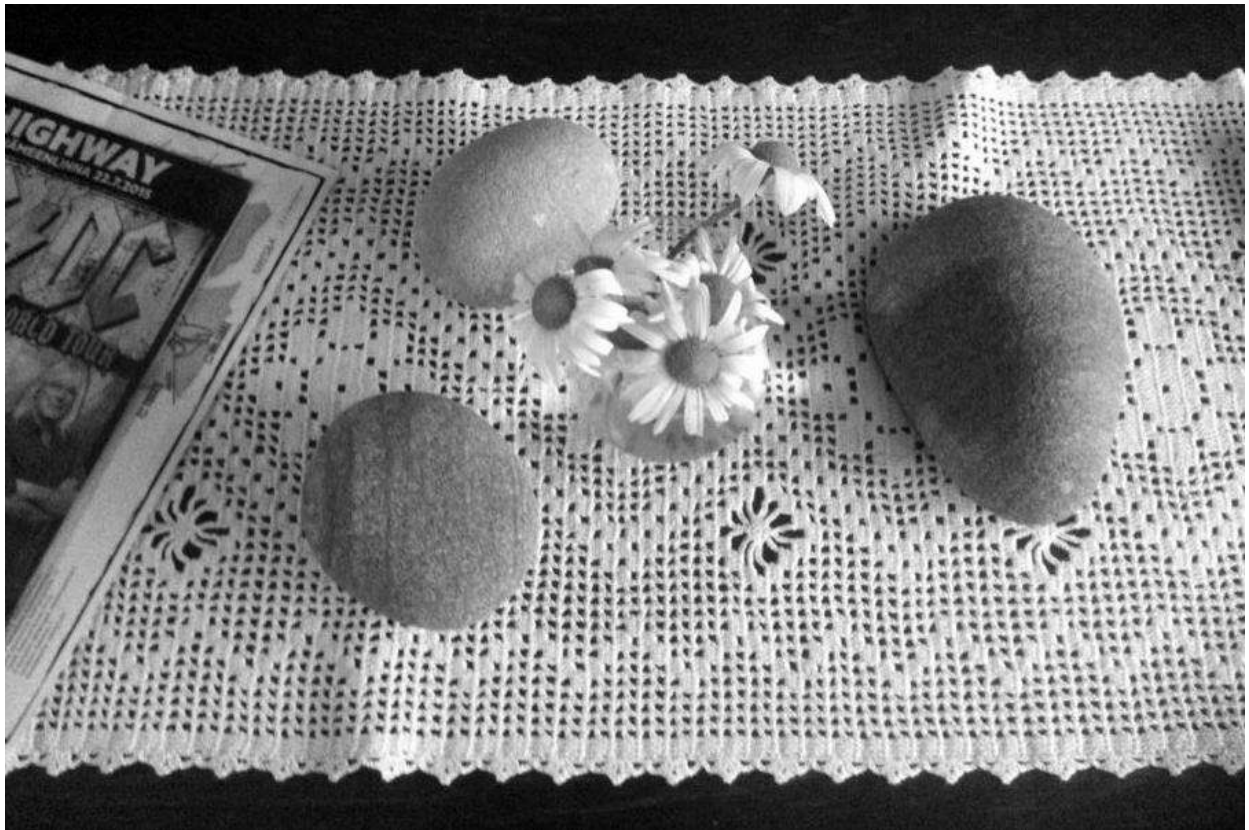
Pyhittäjä Arsenin kunniamerkkejä Konevitsa ry:n kunniajäsenille

Viipurin ja Priozerskin piispa, Konevitsan luostarin hengellinen johtaja piispa Ignatij on myöntänyt Pyhittäjä Arseni Konevitsalaisen II luokan kunniamerkin Uuden Valamon luostarin johtajalle, arkkimandriitta Sergeille ja Konevitsa ry:n kunniajäsenelle ja monitoimiselle yhdistysaktiiville Helena Pavinskille Pyhittäjä Arseni Konevitsalaisen III luokan kunniamerkin.

Piispa Ignatij luovutti kunniamerkit Pyhittäjä Arsenin muistopäivän liturgian jälkeen Konevitsassa 25. kesäkuuta.

Arkkimandriitta Sergei ja Helena Pavinskij.

Konevitsa kolahti ekakertalaiseen kävijään

Lähtisitkö matkatoveriksi Konevitsaan? kysäisi Laatokan Mantsinsaarella syntynyt kummitätini viime talvena.

Hetken mietittyäni totesin, että lähdempä hyvinkin. Sittenpäähän pääsen näkemään senkin lähiluostarimme. Ei muuta kuin viestiä yhdistykseen ja viisuminhakuun.

Lapsuudesta tuttu Piirpaukkeen Konevitsan kirkonkellot alkoi heti soida sielussani, vaikka kuulinkin myöhemmin ettei sillä ole tekemistä luostarin oikeiden kellojen kanssa muuta kuin inspiraation lähteenä.

Konevitsan nykyluostarin jälleenrakennuksen vaiheita olen satunnaisesti seurannut sitten 1990-luvun alun. Monta kertaa olen ajatellut, että pitäisi käydä Konevitsassa, mutta milloin mikäkin syy on asettunut matkan esteeksi.

PARISENKYMMENTÄ
PYHIINVAELTAJAA MATKASSA

Sunnuntaina 19.7.2015 lähti parisenkymmentä pyhiinvaeltajaa matkaan Helsingistä, Vaasasta, Hämeenlinnasta, Rantasalmelta ja kuka mistäkin matkan varrelta tiensä bussiin kyytiin löysi. Osa oli jo pitkän linjan Konevitsa-konkareita. Ensikertalaisena kuuntelin konkareitten juttuja ja mietin odottavaisin mielin tulevaa.

Karjalan teiden nykykunto yllätti: nehän ovat parempia kuin monet maantiet Suomessa. Yhtään ei ollut bussissa perunapellossa hytkymisen tunnelma, kuten oli taannoin Solovetskin matkalla Vienassa.

Päivä paistoi, Karjalan kuulut koivikot vihersivät ja kai se käkikin jossain kukkui. Laatokka siinsi Sortanlahdessa kirkkaana ja sinisenpäilyvänä, vain pienesti lainehtien eikä lainkaan uhmakkaasti aaltoillen. Matka

Konevitsan kutsuvat kupolit.

Konevitsan Jumalanäidin ikoni ja Pyhittäjä Arsenin sarkofagi. – Yläkirkon herkkää kauneutta.

paikallisella veneellä sujui tasaisesti ja heti, kun laiva irtautui Sortanlahden laiturista, Konevitsan kupolit jo kiilsivätkin horisontissa auringon kultaamina kutsuen.

KONEVITSAN LUONTO LUMOSI

Konevitsan uskomattoman kaunis vaalea hiekkaranta hehkui Laatokan vierellä kilpaa kupolien kanssa. Tuossa tuokiassa olimme jo perillä laiturissa ja selvisimme huteraa lankkua pitkin laiturille kapsäkkeinemme.

Luonto vihersi, taivas sinersi ja mieli oli matkasta keveä, kun suuntasimme kohti punaista majoitusrakennusta, jossa op-paamme Helena Pavinskij jakoi meidät ystävällisen topakasti 3-4 hengen huonekuntiin.

KIRKKO SAI SIELUN SOIMAAN

Upea oli tunne astua luostarin valkeiden kehämuurien suojaamalle sisäpihalle ja kokea luostarin pääkirkko. Se on kauniiksi korjattu, pyhittäjän hauta-arkku heti oven tietämällä vasemmalla ja sen takana kaunis Konevitsan Jumalanäidin ikonin toisinto, jonka äärelle oli vaikuttavaa pysähtyä ruokilemaan.

Myös haikeutta herättävä restauroimaton yläkirkko oli koskettavan kaunis. Mitä kaikkea se ja sen ikonit ja koko luostarisääri ovatkaan saaneet kokea Neuvostoliiton aikana, sitä voi vain arvailla. Historia oli väkevästi läsnä joka askeleella.

Ehdimme vielä vigiliaan veljestön kanssa pieneen sivukappeliin, mikä oli huikea elämys – se matalalta kumiseva laulu, joka nousi syvyyksistä, soi sielun pohjukoissa asti. Olisin voinut seistä kyseisessä palveluksessa iäti.

SÄNTILLINEN PIKARUOKAILU TRAPESASSA

Pyhiinvaeltajina saimme sielunravinnon lisäksi myös ruumiinravintoa kolme kertaa päivässä. Ruokailu yhdessä veljestön trapesassa oli ensikertalaiselle elämys, ehkä

osalle matkalaisistamme myös lievä kauhistus, koska ruoka piti lusikoida rivakasti igumenin kellonkilahdusten välissä.

Ensin rukoukset, sitten kellonkilahdus, keitto ja lusikointi, kellonkilahdus ja lämmin ruoka ja lusikointi, kellonkilahdus ja jälkiruuaksi hörpätty mustikkakeitto – vartissa oli ruokailu ohi ja kukin kuljetti astiansa keittiöön tiskipaljujen laitamille.

Ruokailijat eivät keskustele syödessä, itse asiassa sanaakaan ei saa aterialla vaihtaa, vaan ruokailijat keskittyvät vain kuuntelemaan venäjänkielistä tekstinlukua ja lusikoiden kilinää. Itse nautin tästä hiljaisesta ”pikaruokailusta”, sillä siinä sai keskittyä olennaiseen. Eikä kukaan kuvannut annostaan ja jakanut sitä Instagramissa aiheutun- nisteilla: #munkkienpikaruokaa #mäehdin- syödävainalkukeiton.

Illalla ennen unta kuljeskelin luostarin rannoilla ihaillessa upeaa auringonlaskua sinervään Laatokkaan ja silittelemässä lukuisia aaltojen pyöreiksi hiomia kiviä. Muutama kivi kulkeutui repussa kotiinkin ja edelleen niitä silittelen ja annan mielen liukua takaisin Laatokan sineen.

TOINEN TOISTAAN KAUNIIMPIA SKIITTOJA

Kolmen pyhiinvaelluspäivän aikana saimme pääluostarin lisäksi käyskennellä usealla skiitalla, jotka olivat toinen toistaan kauniimpia ja herkempiä. Helena opasti meitä syvällä tietämyksellä ja tuntemuksella saaren eri kohdissa.

Käynti hevoskivellä, josta luostari on saanut alkunsa, oli vaikuttava elämys – että se valtava järkäle on kohdannut itsensä Arseni Konevitsalaisen.

Lähtöpäivänä saimme vielä mahdollisuuden osallistua Kasanin skiitan piispaaliseen vihkimiseen. Päivä paistoi heleästi ja koko luostari valmistautui jännityksellä piispan tuloon. Piispan kotkamatto lennähti useampaankin kohtaan skiitan pihamaalla ennen kuin asettui sopivaan kohtaan. Ilmassa vä-

Igumeni Aleksandr vihmoo.

reili merkittävän palveluksen tuntua. Oli ilo saada osallistua kauniin skiitan valmistumisjuhlaan yhdessä lukuisien paikallisten vierailijoiden kanssa.

Ensikertalaisen kokemus Konevitsasta oli sykehdyttävä. Kolme päivää sai kuljeskella syvissä aatoksissa, keskikesän kauniista luonnosta ja kirkkojen tyyneydestä nauttien. Luostarista huokui syvä rauha ja pyhyys, joka tarttui matkalaiseenkin ja josta riittää ammennettavaa pimenevän syksyn hetkiin.

*"Oi Konevitsa, rauhan maja,
porttiasi kolkuttaa,
niin uupuneena vaeltaja
ja lohdutuksen, rauhan saa.
Pois kaikkoo haaveet, turhuus mainen
ja henki nousee avartuu.
Ja sydän nöyrä, katuvainen
ilossa maahan kumartuu."*
(Laulu: Luostarin porteilla)

Kiitos, Konevitsa – tämä ei jää tähän.

Kaisa Paavilainen

Kuvat Kaisa Paavilainen ja Heikki Jääskeläinen

Näkemiin, Konevitsa, rauhan maja, toivottavat hämeenlinnalaiset pyhiinvaeltajat.

Kesällä 2013 oltiin kattohommissa. Nyt 2015 saimme onneksi aitatöitä ihan maanpinnalta. Kuvat Pekka Sankilampi.

Konevitsan talkooleirillä 2015

Vuosi 2013. Aurinko paistaa kuumasti. Pieni miesjoukko ahertaa luostarin kehän sisällä liiterirakennuksen kimpussa. Katolla häirii touhukkaasti mies irtonaisten kattokuksujen ja peltien keskellä siirrellen niitä paikoilleen. Alhaalla toiset juttelevat ja naurahtelevat omille jutuilleen. Huudan katolla olevalle miehelle: "Ole Taisto varovainen niiden peltien keskellä!"

"Juu juu!" kuuluu katolta. Liiteri on mätetty puolilleen teräviä nauloja töröttäviä riukujaja, lankkuja kellotornin kunnostustöiden jäljiltä. Yht`äkkiä kolahtaa. Miesjoukko alhaalla hiljenee. Taistoa ei näy katolla. Pitkän hiljaisuuden jälkeen naulaisten lankkujen seasta kuuluu voihkaisu: " Oivoi!" Veikko, työryhmän vetäjä ampaisee lankkukasan keskelle ja vetää esiin yltäpäältä verisen miehen. Miehen korva on haljennut pudotessa. Terävä naula on pudotessa sipaissut siihen. Miesjoukko huokaisee helpotuksesta. Tässä olisi voinut käydä tosi pahasti, jos naula olisi osunut ohimoon tai silmään. Pyhittäjäisiä Arsenilla täytyi olla sormet pelissä. Näin Taisto sai pyhän Arsenin korvamerkin itselleen. 20 minuuttia

myöhemmin luistaa pelti katolla jalkani alta ja putoan. Saan onneksi levitettyä käteni ja tipahdan vaan kainaloita myöten kattovasojen varaan roikkumaan. Kylkiluut rustisten könyän ylös katolle mielessäni Taistolle huutamani varoitus.

Kaksi vuotta myöhemmin. Katolta tippuneet kaksi tonttua tapaavat toisensa iloisesti Rajahovissa, kun talkoolaisten bussi tulee Helsingistä paikalle. Taiston korvassa on kaunis pikkuarpi (Arsenin-miehiä merkki!). Omat kylkiluuni ovat parantuneen ja karastuneet entisestään. Onneksi tiedossa ei ole tällä kertaa kattohommia... Saamme työkennellä maankamaralla. Muutenkin talkooväki on tuttua aikaisemmilta vuosilta. Joukossa on muutama uusi tuttavuus. Miehet saavat viikon urakan aidan rakentamisessa niityn ympärille. Pari miestä joutaa mustikkametsäänkin. Naisille tarjotaan perinteisiä töitä: kasvimaan kitkemistä, mattojen pesua, ylä- ja alatrapsan sekä ylä- ja alakirkon siivousta, tiskaamista ja sammaleen irrottamista pihalaatoista.

Yhtenä päivänä ihmettelen työskentelyn tiimellyksessä aitariu`un vieressä mustaa

Tulkkimme Kirill ja karvakasa. Kuva Pekka Sankilampi.

karvakasaa. Talkoolainen Martti tulee ja ottaa karvakasan käteensä. Äkkiä karvakasa saakin jalat alleen, kun se yrittää paeta Martin kädestä. Samalla sille on ilmestynyt pieni nokka ja siiventyngät, joita se heiluttelee vimmatusti. Laitamme koko aitaporukan ornitologiasiantuntemuksemme likoon, mutta emme millään saa tunnistettua, minkä linnun poikanen on kyseessä.

Ruokatauon jälkeen tulkkimme Kirill löytää vielä toisen samanlaisen karvakerän. Se on hieman sisartaan lauhkeampi, kun kuvaamme sitä. Meidän aidanrakennustyöt ovat ilmeisesti karkottaneet poikaset pesältään.

Marjametsässäkin tapahtuu. Koko saari on villisikojen möyhennyksen jäljiltä. Niitä täytyy olla täällä tosi paljon. Niin paljon ne ovat tonkineet maata etsiessään juuria, etanoita ja muita öttiäisiä ruuakseen. Alussa hieman arvelutti mennä metsään:

Tiedä vaikka olisi törmännyt 250 kiloiseen villikarjuun, jolla on Mora-puukon kokoiset kulmahampaat. Onneksi villisiat ovat tosi arkoja ja liikkuvat öiseen aikaan. Kukaan ei yrityksistä huolimatta nähnyt muuta kuin jälkiä. Kasvimaa oli toistaiseksi säilynyt vielä koskemattomana.

Naisporukka oli tulossa mustikasta takaisin luostariin. Metsässä utelias lehmä havaitsi naiset ja halusi lähemmin tutustua heihin. Lehmä tulla löntysteli tomerana talkoolais-tamme Marjaa kohti. Marja säikähti kama-lasti. Hän jätti ämpärinsä maahan ja pakeni metsään.

Lehmä tuli lähemmäksi. Työnsi turpansa ämpäriin ja tyhjensi sen muutamalla pitkän kielensä lotaisulla. Päivän mustikkasaldoon oli pakko laittaa tänään myös miinusta. Navetalla toinen mustikanpoimijatakkoolainen katseli kanoja ja katsellessaan herkistyi kanoille niin, että syötti ämpärin pohjalla olleet mustikat kanoille. Ilmankos sitten lauantaina oli päiväateriaa tarjolla kanamunia!

Ilmat suosivat talkooväkeä tänä vuonna kohtuullisesti. Saatiin sadetta, mutta poutaakin oli niin paljon, että saatoimme olla työpanoksiimme tyytyväisiä. Aita – noin kilometri – saatiin valmiiksi. Mustikoita kerättiin 530 litraa. Siivous ja mattojen pesu hoideltiin mallikkaasti.

Perinteinen nuotioilta oli todella onnistunut. Sadepilviä ei näkynyt. Kun hämärä alkoi laskeutua, mollotti Laatokan yllä lähes täysi kuu. Se maalasi salaperäisen tunnelman kuunsillan ja järvestä hiljalleen kohoavan usvan kanssa. Pyhittäjäisä Arsenin urhea soturi Taisto nostatti kyneleitä silmiimme, kun hän lauloi herkästi meille laulun "Laudogan meren randamill'".

Hieman kun antoi mielikuvituksen laukata, saattoi hämärän tiheikössä nähdä villisikojen kiiluvia silmiä.

Talkooleirin loppukaronkka oli lauantaina puolilta päivin Trapesan terassilla. Joimme

Pietarin musiikkikorkeakoulun opettajat ja saaren lapsileiriläiset ohjaajineen konsertoivat meille Yläkirkossa. Kuva Martti Kalkku.

Mustikoita riitti niin saaren lehmillä ja kanoille kuin luostarin tarpeisiin. Kokonaissaalis oli 530 litraa. Kuva Martti Kalkku.

kahvia rahkapullien kanssa. Koko viikon oli luostarin leipuri lihottanut meitä makoisilla kaali-, porkkana-, peruna- ja rahkapiirakoilla, jotka suoraan uunista tuotuna maistuvat kyllä meille päiväkahvin aikaan. Aita-
porukan hortonomi Tero keräsi kukkia ja teki niistä asetelman naistalkoolaisille. Me ukot lauloimme vielä heille ”Sa kasvoit neito kaunoinen” -laulun. Tietenkin odotamme, että saamme kuulla ensi kesänä naislaulantaa vastaavassa tilaisuudessa...

Sopivan tilaisuuden tullen Veikko veti opaskierroksia uusille talkoolaisille ja esitteli meille kaikille luostarin museon. Talkoovii-
kon keskiviikkona saimme kuunnella Yläkirkossa upeaa konserttia, jossa esiintyi Pietarin musiikkikorkeakoulun opettajia, saaren lapsileiriläisiä ja heidän ohjaajiaan.

Lauantaiaamun liturgiassa Kazanin skiitalla talkooväen ortodoksit pääsivät osallisiksi Herran pyhästä ehtoollisesta. Sunnuntaina oli liturgia Yläkirkossa. Vaikka kirkko on vuosikymmenten saatossa kärsinyt pahoin, se tunnelma mikä liturgian aikana vallitsi, oli tosi harras. Oli pakko hieman pyyhkäistää kyyneltippoja paidan hihaan, kun liturgian aikana katseli rapistuneissa freskoissa kuvattuja pyhiä ihmisiä. Jumalan läsnäolo tuntui vahvasti.

Kun tulimme saarelle talkoisiin, oli Laatokalla kova myrsky, joka sai miettimään, että mitähän tästä viikosta tulee. Kaiken kaikkiaan tuli tosi hyvä viikko.

Pekka Sankilampi

Kun hämärä alkoi laskeutua, mollotti Laatokan yllä lähes täysi kuu. Taisto nostatti kyynelitä silmiimme, kun hän lauloi herkästi meille laulun ”Luadogan meren randamill’ ”. Kuva Martti Kalkku.

Minkälainen otus on villisika?

Villisikanaaras painaa noin 100 kiloa, uros voi painaa 300 kiloa. Wikipediakuva.

Tätä kyseli moni talkoolainen viime kesänä Konevitsan talkooleirillä. Siksi tässä pieni tietoisuus kaikille.

Villisika eli metsäkarju on sorkkaeläimiin kuuluva suurikokoinen sikalaji ja kesyn sian kantamuoto. Sen pääasiallista esiintymisaluetta on Euraasian lauhkea lehtimetsävyöhyke.

Aikuinen villisika on väritykseltään talvella ruskeanmusta tai mustanharmaa ja kesällä vaaleanharmaa. Sen tiheässä turkissa on paljon pitkiä harjaskarvoja. Talviturkki on lyhyt ja tiheäkarvainen. Karjun peitinkarvoitus voi kesällä olla hyvin vähäistä ja eläin saattaa silloin näyttää vaalealta ja lähes kaljulta. Pienet porsaatsat ovat harmaankeltaisen, vaaleanruskean ja valkoisen kirjavia. Villisikanaaras eli emakko painaa noin 100 kiloa ja suotuisalla alueella elävä aikuinen uros voi painaa 300 kiloa ja Aasian länsiosissa jopa 400 kiloa.

Villisian säkäkorkeus on 70 cm ja pituutta eläimen vartalolla voi olla jopa 185 cm. Häntä on 17 – 26 cm, joskus jopa 40 cm:n mittainen. Karjulla on suuret ja voimakkaat kulmahampaat. Emakolla on kuusi paria nisiä.

Kesysiasta villisika eroaa muun muassa siten, että sen otsapenger on hyvin loiva,

kun taas kesysialla otsapenger on jyrkkä ja selvästi havaittava. Lisäksi villisialla on pitempi kärsä kuin kesyllä sukulaisellaan. Villisialla on erilaisia röhkiviä ääniä. Villisian jalanjälki on samankaltainen kuin kesysialla. Luonnossa nähtyinä ne saatetaan sekoittaa hirvieläinten jälkiin.

Eläin jättää maastoon paljon muunkinlaisia merkkejä itsestään, esimerkiksi tonkimisjälkiä ja kulku-uria. Myös rypemiskuopat ja niiden viereisten kyljenkyhnytyspuiden saviset rungot erottuvat maastosta selvästi. Villisiat elävät mieluiten lehtimetsissä, joissa on kuohkea maaperä. Ne suosivat veden läheisyyttä.

Polunvarsi luostarin puutarhan naapurissa on myllerretty perusteellisesti.

Villisikauros eli karju elää enimmäkseen yksikseen erakkona. Karjut jättävät lauman tultuaan sukukypsiksi ja ottavat siihen vasta yhteyttä emakoiden kiima-ajan tultua, mikä yleensä on joulukuussa. Karjut taistelevat keskenään iskemällä torahampaillaan toistensa olkapäihin.

Siksi niiden harteissa on paksumpi nahka ja karvapeite kuin muualla vartalossa. Kiiman mentyä ohi ja siitostyön tultua tehdyksi karjut palaavat omiin oloihinsa. Emakot, nuoret ja poikaset kulkevat yleensä laumoissa. Niiden reviiri on pinta-alaltaan 10 – 20 neliökilometriä.

Reviirillä on yleensä mutakuoppa, jossa siat käyvät rypemässä ja hankaamassa itseään sen viereisten puiden runkoihin. Villisiat ovat liikkeellä enimmäkseen yöllä. Ne puolustautuvat vihollisia vastaan torahampailaan ja voivat esimerkiksi autoon törmäämisen jälkeen olla haavoittuneina ihmisellekin hengenvaarallisia. Myös porsaitaan puolustavat emakot voivat käyttäytyä aggressiivisesti.

Suotuisissa oloissa villisiat voivat lisääntyä nopeasti ja olla hyvin runsaslukuisia. Villisikaemakot porsivat yleensä keväisin hyvinkin tarkasti samaan aikaan. Ne saavat normaalisti yhden pahnueen vuodessa. Keskimääräinen kantoaika on 115 vuorokautta. Vuoden ikäinen villisika saa 1 – 3 porsasta, kun taas aikuinen emakko saa 5 – 6 porsasta. Emo vierottaa porsaat seuraavan vuoden kiima-aikaan mennessä. Villisikakarjut tulevat sukukypsiksi jo varsin nuorena, mutta ne parittelevat ensimmäisen kerran yleensä noin viisivuotiaina. Villisian tyyppillinen elinikä on 15 – 20 vuotta.

Eli tällaisia otuksia elää nyt Konevitsan saarella.

Pekka Sankilampi

(lähteenä käytetty Wikipediaa)

Kalastaja-alus on lastattu pyhiinvaeltajilla.

Konevitsa-laivan remontti jatkuu

Sortanlahden ja Konevitsan välillä kulkenut Konevitsa-laiva seisoi optimistisista odotuksista huolimatta menneen kesän telakalla.

Kesällä saareen pääsi katamaraanilla, kalastaja-aluksella tai siten pienveneen kyydissä. Satamassa vähän jännitti, millaisen laivan kyytiin tällä kertaa pääsee. Suurina juhлина armeijakin tarjosi kuljetusapua.

Laivan peruskorjaus ja navigointilaitteiden uusiminen maksaa noin 6,5 miljoonaa ruplaa. Piispa Ignatin siunauksella Viipurin ja Priozerskin hiippakunnassa avattu keräys Konevitsa-laivan kunnostusta varten jatkuu.

Laiva-keräykseen voi osallistua myös Konevitsa ry:n tilin kautta. Tilin numero on FI32 2401 1800 0138 97. Viestikenttään tulee kirjoittaa lahjoittajan nimi ja osoite sekä maksun aiheeksi Konevitsa-laiva.

Viipurin ja Priozerskin piispa Ignatij, hiippakunnan pääsihteeri Dionisi Holodov (vas.) ja Lappeenrannan kirkkoherra Timo Tynkkynen päivystivät hetken Konevitsa ry:n pöydän luona.

Konevitsa ry mukana ortodoksisilla kirkkopäivillä

Lappeenrannan kirkkopäivien basaarissa 28.-30. elokuuta esiteltiin myös Konevitsan luostaria ja yhdistyksemme toimintaa. Päivystäjinä oli hallituksen jäseniä. Totesimme, että luostareista edustettuina olivat Valamo, Lintula ja Konevitsa!

Pöytä tarjosi mahdollisuuden Konevitsassa jo käyneille muistella pyhiinvaellustaan tai talkooleiriään ja tavata muita Konevitsan kävijöitä. Monet olivat kiinnostuneita tulevan kesän matkoista. Läsnäolo ja keskustelu merkitsivät enemmän kuin kaupankäynti.

Deskillämme pistäytyi myös Konevitsan luostarin hengellinen esimies, Viipurin ja Priozerskin piispa Ignatij. Kirkkopäivien ohjelmassa hänellä oli esitelmä Venäjän ortodoksisen kirkon nuorisotyöstä. Piispa Ignatij johtaa paitsi hiippakuntaansa myös Moskovan patriarkaatin nuorisotyön komissiota.

Konevitsan luostarillakin on välillisesti merkittävää nuorisotyötä. Sen palveluksiin ja juhliin osallistuu nuorisoa pyhiinvaeltajina ja talkoolaisina sekä saarella toimivan Zarskoje Zelon seurakunnan nuorisoleiriläisiä ja Kedr-lastensäätiön lapsia ja nuoria.

Kirkkoherra Timo Tynkkynen ja piispa Ignatij tutustuivat lasten Lego-työpajaan.

Kirkkopäivien ulkomaiset piispavieraat piispa Ignatij sekä Burundin ja Ruandan piispa Innocentios.

Sanomalehti Lalli 26.7.1953

Pari suvista päivää Savossa

Konevitsan luostarin munkki pyysi viemään terveisiä Kokemäelle Lievolan Kallelle ja Kallion Mikolle.

Keskustelu paikallisissa linja-autoissa kuvastelee selvästi kunkin paikkakunnan tunnusomaisia elämänmuotoja. Keski-Suomen ja Savon isäntämiesten keskeisimpiä puheenaiheita tällä erää on metsien ojitus ja yleensä kaikki mikä koskee metsän hoitoa ja toinen on peltojen koneellinen kiveys. Tuskin liikkuu Savon maanteillä sellaista linja-autoa, jonka jollakin penkillä ei istuisi metsäammattimiestä. Ja jollakin risteysasemalla näkee lastattavan auton takatelineelle kuusentaimipaaleja. Niiden johdosta joku lausahtaa sukkeluuden, johon toinen ja kolmas on valmis samaan sävyyn antamaan oman arviointinsa. Mutta peltojen äärillä näkyy pitkät rivit suuria harmaita kiven järkäleitä. Ne on koneellisesti kiskottu karuilta peltosaroilta, joilta jo esi-isät ennenmuinoin ovat lukemattomia kiviä keränneet kiviaitoihin tai raunioihin. Savon peltojen uusi raivaus renessanssi on alkanut.

Mutta kaikkein kivisemmät pellot istutetaan metsää kasvamaan. Muiden maakuntien miehille on kuin satua kuulla pohjoissavolaisesta metsänuudistuksesta. Mutta savolaiselle metsä on kuin pelto, josta hän saa jokapäiväisen toimeentulonsa - omistipa hän sitä tai ei.

Pohjois-Savoon on sijoitettuna suistamolaista siirtoväkeä. Tapasin siellä tutussa talossa kalastuspuuhissa kulkevan iloisen ja puheliaan Shemeikan, tunnetun runonlaulajan Iivana Shemeikan sukulaisen. Iivana oli tämän isoisän veljenpoika. Shemeikat olivat suuria, komeita miehiä. "Mie olin heist kaikista huvempi", kuten kohta 80 vuotias ja varmaan nuorempana komeavartaloinen ukko huomauttaa. Hyväntahtoisia miehiä

Pappismunkki Savva Konevitsan luostarin kellokatoksessa.

kuuluivat kaikki olleen. Samoin toinen suuri suku, Vornaset olivat uhkeita miehiä.

Aamuisin lähti kotitalosta töihin 9 miestä, Shemeikka kertoo. Lehmiä oli 30. Siis epäilemättä melko vauras talo. Kirkolle oli matkaa nelisenkymmentä kilometriä. Ensimmäisen polkupyörän kertoi Shemeikka nähneensä tullessaan Sortavalaan sotapalvelukseen. Ja aikamies hän oli ennen kuin näki ompelukonettakaan.

Kun oli kylvetty talon rantasaunassa ja vielä tuokio tarinoitu, kallistuu Shemeikka tuvan sohvasänkyyn sitä ennen hartaana tehtyään ristinmerkkinsä. Laskevan auringon

viime säteet kimaltelivat peilitynnyen järven pinnalla. Käen kukunta kantautui avonaisesta ikkunasta. Painuttiin yöpuulle – ja aamuvaihain oli jo ukko Shemeikka kadonnut kalamatkoilleen.

Myöskin Konevitsan luostari on löytänyt uuden tyyssijan pohjois-Savosta, Keiteleeltä. Kymmenen vuotta sitten se sai haltuunsa Hiekan tilan Koutajärven [p.o. Nilakan] rannalla. Maantie seurailee pitkät matkat hiekkakangasta, joka tuo mieleen satakuntalaiset kangasmaiset. Sivutielle poikettaessa tuntuu mielessä jo pientä jännitystä, sitä mukaa kuin määränpäättä lähestytään. Sivutetaan pieni hautuuma nuorta männikköä kasvavalla kankaalla. Säleaidalla ympäröidyssä kalmistossa on parisenkymmentä kreikkalaiskatolista tyyliä olevaa puuristiä ja joku hautakivi. Karussa vaatimattomuudessaan se on alakuloisen ja unohtetun tuntuinen.

Mutta samassa ollaan jo luostarin pihalla. Ensinäkemältä mikään ei muistuta luostaria, vanha, painunut, hiukan hoitamattomalta vaikuttava päärakennus kaikkein vähiten. Mutta on sentään jotakin, joka muistuttaa luostaristakin. On vanhan Konevitsan monet erikokoiset kellot, jotka on ripustettu niitä varten kyhättyyn, vaatimattomaan katokseen.

Saamme oppaaksemme harmaaseen kaapuun pukeutuneen vilkaseleisen miehen, jolla on pitkä, harmaa parta ja olkapäille ulottuva tukka. Hän esittelee itsensä: pappismunkki Savva, se merkitsee ”kuuliaisuuden poikaa”, kuten hän myöhemmin selitti. Meidät johdetaan ensinnä rakennuksen toisessa päässä olevaan luostarin kirkkoon. Se on tavallinen talonpoikaistalon pihanpuolinen kulmakamari, ikkuna kummallakin ulkoseinällä. Mutta sisältä se on ahdettu täyteen ikoneja, pyhäinkuvia, ja lattialla seisoo alttareita ja ikonostaaseja, ottaen melko ahtaasta tilasta suuren osan. Mutta suuri ei ole seurakuntakaan, joka tänne jo aamuvaihaisella saapuu kuulemaan messua: vain kahdeksan munkkia. Ja aika tekee

edelleen harvennustyötään, sillä munkkien keski-ikä on 70 vuotta, eikä nuorennuksesta taida olla paljon tietoa.

Kirkkaat metallipinnat ja lukemattomat lasihelmet välkkyvät ja moniväriset emaljikoristeet hohtavat. Opas esittelee muutamia kirkon harvinaisuuksia: Tässä on kirkon arvokkain ikoni, se on Athas-vuorelta [p.o. Athosvuorelta]. Kuuntelemme hajamielisenä pappismunkin sanoja ihmeitätekevistä Jumalanäidistä ja hänen alttaristaan ja silmämme harhailevat levottomasti pyhäinkuvasta toiseen. Kirkon eteisessä kiintyy huomio erääseen äärimmäisen hienoa filigraniteitä olevaan taulunkehukseen. Jo yksin tämän esineen valmistamiseen vaadittuun työn määrä ja arvo kohoaisi nykyarkkoissa varmaan korkeaan summaan. Opas osoittaa erästä kookasta taulua, jossa on kymmeniä miehen peukalonpään kokoisia muotokuvia kirkon pyhistä miehistä. Nämä miniatyyrimuotokuvat ovat todennäköisesti 1700-luvulta. Perin pienestä koostaan huolimatta niissä on kuvattuna mitä pienimmätkin yksityiskohdat kuten vanhan ajan taiteessa yleensä.

Saan luvan ottaa valokuvan oppaastamme, mutta sitä ennen hän välttämättä haluaa mennä muuttamaan pukua. Pian hän palaakin pihamaalle valkea kaapu liehuen. Ketterästi kiipeää hän kellokatokseen, jotta kuvaan saataisiin aitoa luostarin tuntua.

Joukkoomme on liittynyt nuori siviilipukuihin herrasmies. - Ettehän te kuulu luostarin vakinaisiin asukkaisiin, kysyin häneltä. - En olen täällä Savon Voimasta asentamassa uutta pyykkikonetta. Olen Porista, insinööri...(nimen olen unohtanut).

Kyls p..u olet jos Porist olet ja koko s..a jos Kokemäeltä. Minä nimittäin olen viimeksi mainitusta paikasta, huomautin hänelle. Ja tuntui todellakin, kuin olisi tavannut läheisen sukulaisen!

Kun ”kuuliaisuuden poika ” sai kuulla koto-peräni, kertoi hän tutustuneensa meikäläisiin sota-aikana, ja innostui kehumään, että

Konevitsan luostari Keiteleellä. Vanha munkki kurkkupenkin laitossa.

se oli oikein reilua joukkoa. - Sellaisia poikia me satakuntalaiset vaan olemme, minä röyhistelini. - Eihän niissä muuta vikaa ole, mutta kovin suulasta joukkoa, ettei niiltä saa sananvuoroa, ilkeili savolainen matkakumppani. - Savva ei kuitenkaan huomannut piikkiä vaan jatkoi samaan henkeen ja pyysi viemään terveisiä Lievolan Kallelle ja Kallion Mikolle, joiden nimet vielä vuosikymmenen perästä mieleen muistuvat.

Puhuttelin erästä toista munkkia, oikeata "Musta-Petteriä", jollainen ennen "laukkuryssänä" kulki kotipuolessani. Hänkin kertoi olevansa samoilta seuduilta Aunuksesta kotoisin kuin pappismunkki Savvakin. Hän kertoi toisen nuoremman munkin kanssa huolehtivansa talon maitotaloudesta, mikä nyt lypsykoneen avulla onkin jo helpompaa. Lehmiä on 18, mikä tilan 20 ha:n peltopin-ta-alaan nähden on melkoisen paljon.

Useimmat munkeista ovat ummikko venäläisiä, pienikokoisia tarapappoja. Muuan heistä laitti kurkkupenkkejä ja pystyi pu-

humaan jonkun sanan suomeakin työstään ja ilmoista ja vaikutti muutenkin varsin hyväntahtoiselta. Hänen toverinsa siivosi työntökärryjen avulla kasvitarhaa ja terveh-ti myöskin ystävällisesti. Kolmatta pikku-ukkoa, joka hetken istui pihapenkillä, yritin myös haastatella, mutta siltä ei lähtenyt suomen sanaa, lähti vain epämiellyttävä suolakalan haju, ja pian miekkonen häipyi-kin huoneeseen. Rannasta päin köpötteli luostarin ikäpresidentti, kohta 90 vuotta täyttävä vanhus. Hänestäkin pysyin kunnioittavan välimatkan päässä ja vaihdoimme vain kohteliaan kumarruksen.

Mutta oppaamme Savva uhoi ystävällisyyttä. Hän tahtoi välttämättä tarjota vieraille teetä, ja niin istuttiin pian ikumenin keittiön pöydän ympärillä. Avoinna olevasta ovesta näkyi ikumenin huoneen nurkkaus alttarei-neen ja pyhäinkuvineen. Savva kertoi luos-tarin lähimmistä suunnitelmista. Niihin kuu-lui oikean kirkon rakentaminen sekä sen ympärille tulevan puiston perustaminen.

Palaneen navetan tilalle on rakennettava uusi, sillä viime talven karja majaili riihestä tilapäisesti järjestetyssä suojassa. Tilalla on traktori ja kaksi hevosta. Juuri tänään oli luostarin vanha hevonen, Veikko, myyty teuraaksi ja Savvan mieli oli sen johdosta haikea. Veikko oli Konevitsanaikainen palvelija ja niin sivistynyt! Se söi pihamaalla ruohoa vähääkään vahingoittamatta kukkaistutuksia. Ja sivistyneitä tapoja noudattaen se kävi asioillaan tallin takana.

Savva, niin pappismunkki kuin onkin, on samalla välitön ja iloinen luonnonlapsi itäkarjalaiseen tapaan. Sotapalvelusajasta puhuttaessa hän toi nähtäväksemme niinä vuosina otetun sotilaskuvansa, jossa tuskin oli muuta tuosta harmaapartaisesta ja pitkätukkaisesta 44-vuotiaasta pappismunkista kuin eloisat silmät. Mutta nehän kuuluvatkin olevan sielun peilit.

Sinne jäi auringossa kimaltelevan Koutajärven [p.o. Nilakan] rannalle eräs entisen mahtavan luostarilaitoksen riutuva jäännös – kuriositeetti Savon maaperässä.

Kauko Taipale

Kauko Taipale on nimimerkki, jota käytti Satakunnassa ilmestyneen sanomalehti Lallin kulttuuritoimittaja Väinö Aakula. Artikkelin on saatu käyttöön hänen tyttärensä, keiteleläisen Raili Saastamoisen kotiarkistosta. Artikkelin ja kuvat välitti Hamulan kyläaktiivi Helena Suomala.

Artikkelin sanavalinnat heijastavat 1950-luvun asenteita ja tietämystä. Tekstiä ei ole muokattu. Helena Suomala on sulkeisiin kirjoittanut muutaman tarkennuksen.

Juhlavigilian viettäjät 2015 seisovat Hiekan vanhan luostaritilan kurkkumaalla. Heidän takanaan ovat vanhan päärakennuksen peruskivet. Uusi kellokatos on samalla paikalla, jossa pappismunkki Savva soitti kelloja 1953.

Arseni Konevitsalaisen praasniekkaa Keiteleellä 11.-12.6.2015

Kellokatoksen varjo Hiekan tilan nurmikolla.

Arkkipiispa Leo ja arkkimandriitta Sergei.

Panihida veljestön hautausmaalla.

Hus hyttyset!

Suuri seikkailu voi alkaa.

Ristisaatto ja vedenpyhitys.

Arsenin jazzit Wanhalla meijerillä.

Kristofor Joannovits Varfolomejev
1883-1938

Isä Kristoforin muisto elää Käkisalmissa

Käkisalmissa olevan Valamon luostarin podvorin hautausmaalle on haudattu käkisalmelaisen Anninskij-pappissuvun jäseniä, mm. kaksi rovastia. Hauta on hyvin hoidettu. Nyt perheen vävy Kristofor Joannovits Varfolomejev (1883-1938) on saanut oman muistotaulun podvorin uuden kirkon sisäänkäyntiin.

Muistotaulu kertoo lyhyesti isä Kristoforin monivaiheisen, traagisen elämänkulun.

Kristofor Joannovits Varfolomejev syntyi 27.10. 1883 papin perheeseen Laatokan Karjalan Korpiselässä, joka silloin kuului

Viipurin lääniin. Hän valmistui vuonna 1903 hengellisestä seminaarista ja vuonna 1909 Pietarin yliopiston oikeustieteellisestä tiedekunnasta.

Kristofor Varfolomejev toimi joitakin vuosia senaatin sihteerinä Helsingissä. Hän avioitui käkisalmelaisen papin tyttären Aleksandra Ioannovna Anninskin kanssa. Vuosina 1918-1919 isä Kristofor palveli Jumalan-synnyttäjän syntymän kirkossa Käkisalmissa. - Kirkko toimi aikanaan Konevitsan luostarin podvorin kirkkona, nykyään se on seurakuntakirkko ja Viipurin ja Priozerskin hiippakunnan toinen piispankirkko.

1920-luvun alussa isä Kristofor muutti Pietariin, silloiseen Petrogradiin. Kristuksen kirkastumisen katedraalin pappina hän oli Leningradissa 17.1.1933 tapahtuneeseen pidätykseensä saakka. Isä Kristoforos asui osoitteessa Romenskajakatu 12.

Isä Kristoforia syytettiin yhteyksistä vastavallankumoukselliseen, fasistis-kirkolliseen järjestöön, Pyhän Sergein ja Hermannin Veljestöön Suomessa, uskovien rekrytoimisesta veljestöön ja tietojen keräämisestä uskovien ja papiston tilanteesta Neuvostoliitossa sekä Neuvostoliiton vastaisten huhujen ja propagandan levittämisestä.

Leningradin sotilaspiirin poliittisen päähallinnon (OGPU, NKVD:n edeltäjä) troikka tuomitsi hänet 25.2.1934 viideksi vuodeksi vankeusrangaistukseen keskitysleirillä. Hänet lähetettiin kärsimään rangaistustaan Vladivostokiin. Siellä myös päättyi hänen elämänsä vuonna 1938.

Kristofor Joannovits Varfolomejev rehabilitoitiin Leningradin alueen syyttäjänviraston päätöksellä 4.9.1989.

Isä Kristoforilla on kaksi tytärtä: Vera Ryzoza (1911-2005) ja Maria Lindberg (s. 1919). Maria Kristoforovna asuu tällä hetkellä Suomessa Tampereella.

2 lk

Konevitsa ry
Soittajantie 3 L 85
FIN-00420 Helsinki

Kotisivuillamme on vierailtu yli 70 000 kertaa. Tämä luku ylittyi elo- syyskuun vaihteessa. Kotisivumme ovat osoitteessa <http://www.konevitsary.fi> . Tutustu myös Facebook-ryhmään Konevitsan kävijät. Kun seuraat näitä, olet hyvin juonessa mukana.

Toimitus ja taitto Heikki Jääskeläinen - Kopio Niini / Tyyllipaino, Helsinki, 2015